

Redegjørelse etter åpenhetsloven for Veas AS 2023

Om Veas og vår tilnærming til åpenhetsloven

Veas er Norges største renseanlegg og ble etablert i 1976 under navnet Vestfjorden Avløpsselskap. I januar 2022 ble selskapet omdannet til et aksjeselskap, Veas AS. Veas-konsernet er eid av kommunene Oslo, Bærum og Asker. Eierfordelingen er som følger; Oslo eier 70,5 prosent av aksjene, Bærum 21,5 prosent og Asker 8,0 prosent av aksjene i Veas.

Konsernet ledes av konsernsjef, som står for daglig drift av Veas AS. Veas-konsernet består av tre selskaper: Veas Selvkost AS, Veas Næringspark AS og Veas Marked AS.

Veas løser gjennom sitt formål et viktig samfunnsoppdrag ved å rense avløpsvannet fra mennesker og næringsvirksomhet i eierkommunene. Velfungerende avløpssystemer og renseanlegg beskytter helse og miljø mot skadepotensialet i avløpsvann.

Veas utfører et lovpålagt samfunnsoppdrag og ser det som sitt samfunnsansvar å gjøre det på en effektiv måte, ta vare på ressursene, redusere klimabelastningen direkte og indirekte, og være en proaktiv bidragsyter til samfunnet omkring oss. Veas skal være et foregangsselskap når det gjelder ansvarlig og bærekraftig drift.

Det ligger i våre kjerneverdier at vi skal være en kunnskapsrik, grundig, åpen og nyskapende bedrift. Vi skal kommunisere åpent om ambisjoner, tiltak og status innen bærekraft, og vi forplikter oss til å opptre ansvarlig for å sikre grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele verdikjeden.

Les mer om Veas, vårt samfunnsansvar og hvordan vi jobber med virksomhetsstyring [her](#). [Veas publiserer også årlig en bærekraftsrapport hvor vi synliggjør vårt arbeid blant annet innenfor sosiale forhold. Denne kan finnes på våre hjemmesider.](#)

Formålet med den norske åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022, er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele verdikjeden.

Alle virksomheter som omfattes av loven, er pålagt å utføre aktsomhetsvurderinger og å redegjøre for disse årlig.

Vi tar vårt samfunnsansvar på alvor og har implementert [lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold \(åpenhetsloven\)](#) i virksomheten. Vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger og denne redegjørelsen er basert på åpenhetslovens krav og [OECD's veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv](#). Redegjørelsen gir et overordnet bilde av metodikk og vurderinger.

Redegjørelsens omfang

Denne redegjørelsen gjelder for Veas AS som morselskap og alle datterselskapene som inngår i konsernet.

- Veas Selvkost AS: drift av avløpsrensaneanlegg og tilhørende anlegg
- Veas Marked AS: produktutvikling og salg
- Veas Næringspark AS: utleie og utvikling av egen eiendom

Det meste av aktivitet for virksomheten skjer i hovedsak i Veas Selvkost, og noe i Veas Marked. Om ikke annet er spesifisert gjelder innholdet konsernet som helhet. Der det er relevant redegjøres det for det enkelte datterselskap spesifikt.

Forankring, forpliktelse og kontinuerlig forbedring

Styret har det overordnede ansvaret for at Veas skal jobbe aktivt for et seriøst og anstendig arbeidsliv. Det ligger også en forventning til oss fra våre eiere om at vi forplikter oss og jobber for dette. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger inngår som en del av Veas' overordnede ledelsessystem for kvalitet, HMS og ytre miljø, hvor risikobasert og systematisk tilnærming er grunnlaget for kontinuerlig forbedring. Vårt ledelsessystem sikrer at våre verdier og etiske retningslinjer er integrert i alle selskaper i Veas-konsernet, og vi jobber kontinuerlig med å inkludere hensynet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i våre interne rutiner og retningslinjer.

Veas har forpliktet seg til å fremme og respektere menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele verdikjeden gjennom våre etiske retningslinjer/Code of conduct, som også er forpliktende for våre leverandører ved at denne skal signeres ved kontraktsinngåelse. Disse etiske retningslinjene har som formål å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet, sosial dumping og korrupsjon, samt ivareta grunnleggende menneskerettigheter og fremme gode arbeids- og miljøforhold. Veas forplikter seg til å jobbe aktivt for et seriøst og anstendig arbeidsliv.

Virksomheten har også utarbeidet etiske retningslinjer for alle medarbeidere. Disse etiske retningslinjene har sitt utspring i etiske verdier og normer som rettferdighet, lojalitet, ærlighet, pålitelighet og sannferdighet. Veas er også sertifisert for et likestilt arbeidsliv - en prosess som beviser vår innsats innen følgende områder: forankring, inkluderende arbeidsmiljø, rekruttering, tilrettelegging, heltidskultur, livsfase og likelønn. Vi jobber aktivt for å være en arbeidsplass som fremmer mangfold og hindrer diskriminering, og tar konkrete skritt for å skape en kultur preget av respekt og inkludering.

Leverandørrevisjoner gjennomføres for å sikre at leverandørene tilfredsstiller krav i henhold til kontrakt og lov. Det etterspørres dokumentasjon innen kvalitets- og miljøledelse/internkontroll, lønns- og arbeidsvilkår og økonomi.

Metodikk for aktsomhetsvurderinger

Veas har gjort en overordnet risikovurdering av hvilke konsekvenser det vil ha å ikke følge åpenhetsloven. Veas har etablert en prosess for aktsomhetsvurderinger som er forankret i ledelsen. Denne overordnede risikovurderingen har vært grunnlaget for å få oversikt over hva vi allerede har på plass, finne tiltak vi kan implementere i våre systemer, og for det videre arbeidet.

Selve aktsomhetsvurderingene blir utført i flere trinn. Først vurderes alle leverandører basert på følgende kriterier:

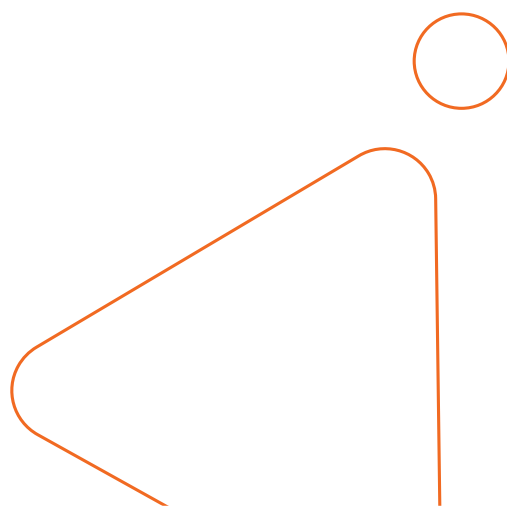
- Bransjerisiko
- Geografisk risiko
- Produktrisiko (innsatsfaktorer eller produksjonsprosess)
- Virksomhetsrisiko
- Eventuelt tidligere identifisert risiko
- Bokført beløp for foregående år

Leverandører som havner på middels eller høy risiko ut ifra en totalvurdering av disse kriteriene vurderes nærmere i en mer detaljert risikovurdering som utføres i risikomodulen i vårt elektroniske ledelsessystem. Hver enkelt leverandør vurderes her for risiko for brudd på menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold, miljøvern og forbrukerinteresser. Her vurderes også omfang av eventuelle brudd, iverksetting av tiltak der det er nødvendig, kommunikasjon med eventuelle berørte interessenter, og vi sørger for gjenoppretting hvis mulig.

Våre vurderinger

Basert på Veas' virksomhet og verdikjede, har vi vurdert at vi kan ha en vesentlig direkte eller indirekte påvirkning innenfor følgende kategorier:

Kategori	Selskap
Økonomi, finans og regnskap	Veas AS, Selvkost, Marked, Næringspark
Rådgivning og juss	Veas AS, Selvkost, Marked, Næringspark
IT og system	Selvkost, Marked
Arbeidstøy og verneutstyr	Selvkost
Renhold	Selvkost
FoU og samarbeid	Selvkost
Bygg og anlegg	Selvkost, Marked, Næringspark
Avfallshåndtering	Selvkost
Energi/strøm	Selvkost, Marked
Kjemikalier og råvarer	Selvkost, Marked
Materialer, maskiner og utstyr	Selvkost
Transport og distribusjon	Selvkost, Marked

Enkelte kategorier har større risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold enn andre, på grunn av en generell potensiell risiko innenfor denne type bransje eller industri. Leverandører innenfor følgende kategorier er vurdert til middels alvorlighetsgrad:

Kategorisk risiko for kjemikalier og råvarer: Brudd på menneskerettigheter i form av farlige arbeidsforhold og eksponering for farlige kjemikalier ifm. produksjonen, utvinning av råvarer.

Kategorisk risiko for materialer, maskiner og utstyr: Brudd på menneskerettigheter i form av farlige arbeidsforhold, barnarbeid og tvangsarbeid ifm. fremstilling av råmaterialer og metaller, utvinning av råvarer.

Kategorisk risiko for IT og system: Arbeidstakerrettigheter ifm. produksjon av produkter og komponenter, brudd på menneskerettigheter ifm. utvinning av konfliktmaterialer.

Kategorisk risiko for entreprenørtjenester innenfor bygg og anlegg: Manglende etterlevelse av krav til anstendige lønns- og arbeidsforhold for de ansatte, manglende sikkerhetstiltak på arbeidsplassen.

Kategorisk risiko for tungtransport innenlands: Arbeidstid og lønn for utenlandske sjåførere. Tungtransporten i Norge er regulert med tarifflønn, kompetansekrav og reguleringer av kjøre- og hviletid.

Kategorisk risiko for renholdstjenester: Manglende etterlevelse av krav til anstendige lønns- og arbeidsforhold for de ansatte, bruk av arbeidskraft uten lovlig arbeids- og oppholdstillatelse, bruk og eksponering for kjemikalier.

Kategorisk risiko for arbeidstøy og verneutstyr: Barnarbeid, inntektsnivåer under levelønn, sikkerhet på arbeidsplassen.

Resultat for 2023

Etter våre vurderinger er ikke Veas eksponert for høy risiko for brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Veas setter høye krav og er nøye i utvelgelsen av leverandører. Vi har leverandører innenfor flere bransjer som på generelt nivå er utsatt for brudd på både menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og miljøvern, men våre undersøkelser viser at leverandørene er bevisste på dette og har prosesser på plass for å sikre at de er seriøse aktører i det markedet de opererer i. Resultatet etter årets aktsomhetsvurderinger er at vi ikke har avdekket brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold, men det er opprettet tiltak for å undersøke noen av selskapene nærmere for å sikre at vår vurdering stemmer. Det foreligger ingen mistanke om at disse selskapene har noen økt risiko for brudd.

Videre arbeid

- Videre tilpasning av retningslinjer for innkjøp i henhold til premissene i åpenhetsloven.
- Videreutvikle seriositetskrav og sosiale krav i bygge-, anleggs-, tjeneste- og vareanskaffelser iht. Oslomodellen/Norgesmodellen.
- Styrke våre interne kontaktpersoner på kontraktsoppfølging mht. etiske retningslinjer.
- Involvere og styrke våre interne kontaktpersoner i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.
- Sørge for at leverandører med tidligere signerte kontrakter enn 2023 også skal signere våre etiske retningslinjer for leverandører.

Varsling og offentliggjøring av informasjon

Virksomheten har godt etablerte rutiner for varsling slik at ansatte kan melde fra om bekymringer knyttet til mulige lovbrudd, brudd på Veas sitt regelverk eller andre kritikkverdige forhold som kan bidra til å avdekke negative forhold i Veas sin verdikjede.

Redegjørelse for aktsomhetsvurderingene i henhold til åpenhetsloven blir publisert på våre nettsider www.veas.nu. Vi vil også redegjøre for dette arbeidet i vår bærekraftrapportering som kan lastes ned fra våre nettsider.

Veas ønsker å være transparent og åpen om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger og vår verdikjede. **Dersom du har spørsmål om dette arbeidet, kan du sende en e-post til veas@veas.nu.**

Dokumentet ble signert 24.juni 2024 av konsernsjef i Veas AS og styreleder i Veas Selvkost AS, samt daglige ledere i datterselskapene Veas Selvkost AS, Veas Marked AS og Veas Næringspark AS.

